

V – PHƯƠNG THỨC KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP MÔN GIÁO DỤC CÔNG DÂN

1. Yêu cầu chung của kiểm tra, đánh giá

– Trước đây, việc kiểm tra đánh giá kết quả học tập môn GD&CD chủ yếu quan tâm kiểm tra, đánh giá về kiến thức, làm sao để HS hiểu khái niệm, thuộc khái niệm, chưa quan tâm thỏa đáng đến kiểm tra thái độ, kĩ năng, hành vi vận dụng kiến thức vào cuộc sống.

– Trong chương trình mới, đòi hỏi kiểm tra, đánh giá trên các mặt : sự hiểu nội dung kiến thức, khả năng vận dụng, kĩ năng và thái độ. Kiểm tra là hình thức giúp HS và GV rút ra ưu nhược điểm so với yêu cầu, mục tiêu dạy học để khắc phục. Không chỉ có GV kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của HS mà đòi hỏi kết hợp giữa tự kiểm tra, đánh giá của cá nhân, nhận xét của tập thể HS và của GV.

– Hình thức kiểm tra, đánh giá không chỉ qua bài viết của HS mà còn qua việc giải quyết các tình huống, các trắc nghiệm, qua sản phẩm, qua các loại hình hoạt động thực tế, giao lưu của HS.

– Khi đánh giá kết quả học tập của HS, GV cần kết hợp hai hình thức : cho điểm (thang điểm 10) kết hợp với hình thức nhận xét trên ba mục tiêu của dạy học môn GDCD (năng lực nhận thức, kĩ năng vận dụng lí thuyết và giải quyết các tình huống đạo đức, pháp luật và nhận xét thái độ, ý thức hợp tác trong học tập, rèn luyện của HS).

– Ở THCS, GV giảng dạy môn GDCD cần phối hợp với GV chủ nhiệm lớp trong việc nhận xét, đánh giá hiệu quả qua quá trình học tập, rèn luyện theo yêu cầu của môn GDCD.

Đó là những điểm mới cần lưu ý trong khâu kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn GDCD.

2. Một số phương pháp kiểm tra, đánh giá cụ thể

a) Đánh giá qua bài kiểm tra viết của học sinh

Đây là phương pháp đánh giá truyền thống. Song cần nhớ điểm mới là, không chỉ kiểm tra học thuộc lòng, mà chủ yếu là kiểm tra trình độ hiểu vấn đề và khả năng vận dụng vấn đề (chính là kiểm tra sự sáng tạo, năng động trong hoạt động nhận thức). Vì vậy, bài viết có thể là một bài tập tình huống, một sự kiện để các em đánh giá nhận xét, tự tìm ra cách ứng xử, cách giải quyết các tình huống của bản thân hay của người khác.

b) Kiểm tra qua các hoạt động của học sinh

Tổ chức hoạt động dạy học trên lớp và hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp như hoạt động lao động, tập thể, hoạt động xã hội ; qua các hình thức thi tìm hiểu theo chủ đề, hoặc qua các sản phẩm sưu tầm hoặc sáng tác dưới hình thức tranh vẽ, viết cảm xúc...

Có thể nói hình thức kiểm tra, đánh giá rất đa dạng, phong phú, với mục tiêu đánh giá một quá trình học tập, rèn luyện, thể hiện cả nhận thức, thái độ, tình cảm, xúc cảm, hành vi, thói quen đạo đức, pháp luật.

Cần kết hợp với chương trình Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp ở lớp 9 để có thể đánh giá toàn diện nhân cách HS, trước hết là quá trình rèn luyện hành vi đạo đức, pháp luật.